

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS TARYBA

Konkurencija šilumos ūkyje Lietuvoje

Justina PAULAUSKAITĖ

Konkurencijos tarybos Viešųjų subjektų priežiūros grupės vadovė

2003 M. LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMAS

- Tikslas: „išspręsti susikaupusias problemas šilumos ūkio valdyme, šilumos tiekime ir vartojime“.
- Opozicija: „sukels sumaištį šioje rinkoje, pažeis vartotojų teises ir įtvirtins monopoliją“.

3 straipsnis. Konkurencija šilumos ūkyje

1. Konkurencija tarp alternatyvių energijos rūšių tiekėjų vartotojų poreikiams šilumai tenkinti įgyvendinama šilumos ūkio specialiaisiais planais, nustatančiais vartotojų poreikių šilumai tenkinimą vartotojui mažiausiomis sąnaudomis, užtikrinant saugų tiekimą ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas, bei kitomis šio Įstatymo nustatytomis priemonėmis. Šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus, įsirengti vietinę šildymo sistemą, jei tai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams.

2. Šilumos gamyba grindžiama konkurencija tarp šilumos gamintojų. Reorganizuojant ar privatizuojant savivaldybių kontroliuojamas šilumos tiekimo įmones, savivaldybės užtikrina, kad jų kontroliuojamoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 5 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą.

3. Karšto vandens ruošimas ir tiekimas grindžiami konkurencija vartotojams pasirenkant karšto vandens tiekėją ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdą. Savivaldybės skatina konkurenciją karšto vandens ūkyje.

4. Valstybė (savivaldybės) skatina konkurenciją pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros srityje.

2010-2012 M. KT BYLA DĖL KAZLŲ RŪDOS:

- Savivaldybė pratęsė šilumos ūkio modernizavimo sutartį su UAB „Litesko“.
- Iki 2030 m., t. y. 15 m. ilgiau nei buvo numatyta pradinėje sutartyje. Be konkurso.
- KT: Savivaldybė privilegijavo UAB „Litesko“ ir diskriminavo kitus ūkio subjektus.
- Savivaldybės sprendimai buvo panaikinti.

2014-2015 M. KT BYLA DĖL ALYTAUS:

- Savivaldybė pratęsė šilumos ūkio modernizavimo ir turto nuomos sutartis su UAB „Litesko“.
- Iki 2026 m. t. y. 10 m. ilgiau nei buvo numatyta pradinėje sutartyje. Be konkurso.
- KT: Savivaldybė privilegijavo UAB „Litesko“ ir diskriminavo kitus ūkio subjektus.
- Savivaldybės sprendimai buvo panaikinti.

2014-2015 M. KT BYLA DĖL ŠIAULIŲ MIESTO

- Savivaldybė apribojo potencialaus NŠG galimybes pradėti veiklą, nes, jos teigimu:
 - NŠG veiklos galimybės nenumato savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas;
 - Gali būti iškreipta konkurencija, nes NŠG šilumą gali parduoti pigiau nei šilumą gaminantis šilumos tiekėjas;
 - Dėl nepriklausomų šilumos gamintojų teikiamų paslaugų, šilumos kaina gali padidėti;
 - Neigiamas poveikis šilumos tiekėjo investicinei grąžai.
- Sprendimas, prieštaravęs Konkurencijos įstatymui, panaikintas.

2012-2018 M. KONCENTRACIJOS ŠILUMOS GAMYBOJE

2012: Clement Power Venture Inc. įsigijo UAB Kauno termofikacijos elektrinė akcijas.

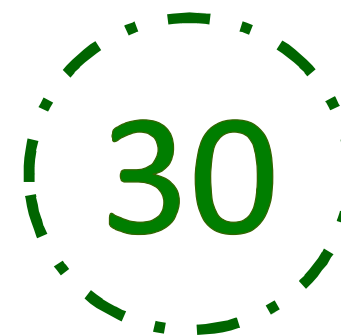
2014: UAB „Modus energija“ ir UAB IDAVANG įgijo bendrą UAB „Menergija“, UAB „Nenergija“, UAB „Psenergija“, UAB „Senergita“, UAB „Venergija“, UAB „Zenergija“, UAB „Cenergija“, UAB „Jenergija“, UAB „Kenergija“ ir UAB „Lenergija“ kontrolę.

2016:

- Danpower Baltic UAB įsigijo „Marivas“, UAB.
- Danpower Baltic UAB įsigijo UAB GECO Kaunas.
- AB „Kauno energija“ įsigijo UAB „Petrašiūnų katilinė“.

2016-2018 m. KT išvados

projektams ir paklausimams

2017-2018 M. KT BYLA DĖL VKEK

- KT įtarė, kad šilumos supirkimo aukcione dalyvaujantys šilumos gamintojai dėl VKEK sprendimų konkuruoja skirtinga šilumos gamybos sąnaudų struktūra: NŠG siūloma šilumos kaina apima tiek pastoviuosius, tiek kintamuosius kaštus, o šilumos tiekėjo kaina, apima tik kintamuosius.
- VKEK nustatė, kad šilumos gamintojams teikiant pasiūlymus aukcionuose, tiek šilumos tiekėjų, tiek NŠG siūlomai parduoti šilumos kainai taikytini bendri principai.
- 2018 m. KT tyrimas buvo nutrauktas.

Šilumos ūkio įstatymo nuostatomis nėra aiškiai atskiriami šie trys principai:

- būtinųjų šilumos tiekėjo sąnaudų padengimo,
 - konkurencijos šilumos gamybos srityje ir
 - šilumos kainų grindimo mažiausiomis sąnaudomis.
- Įstatymas nenumato, kaip šie konkuruojantys principai turi būti derinami tarpusavyje.
 - Jeigu susiduriama su konkrečių tikslų tarpusavio konkurencija, tuomet tai, kuriam tikslui suteikti prioritetą, pasirenka pats teisės aktą priimančis viešojo administravimo subjektas.
 - Tačiau tai turi būti daroma kuo mažiau darant įtaką likusiems įgyvendinti tikslams.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS TARYBA

Ačiū už dėmesį!

Justina PAULAUSKAITĖ

Konkurencijos tarybos Viešųjų subjektų priežiūros grupės vadovė